

havn, som tilhøre en noget lignende Retning som den nuværende tonangivende, staaet paa denne Streng, men det vandt ikke videre Anklang, og endnu i de sidste Dage er det blevet fremhævet. Jeg vil faaledes nævne en lille Antydning, som stod i Bladet „Fædrelandet“ for kort Tid siden, men da jeg greb Leiligheden til at faae en lille Forhandling derom i Gang, blev det lige strax staaet hen. Jeg tror ikke, at den høitærede Indenrigsminister vil kunne overbevise ret Mange som tænke rigtig over denne Sag, om, at nuværende Lovforslag skulde tilsigte eller bevirke en Indskrænkning i Valgretten. I den Henseende tror jeg, at Folk ville være tilstræffelig praktiske til at indse, at en Lov, som giver dem Afgang til Noget, de hidtil ikke have haft, og som giver dem Afgang til at faae Stemme i Sager, de hidtil have været udelukkede fra, ikke indskrænker deres Valgret. Det er kun aldeles tilsyneladende, at der sker nogen Indskrænkning, for saa vidt de nu have Lov til at spilde deres Stemmer saa meget, de ville, ved at faste dem hen ligesom paa Slump, medens de, hvis dette blev til Lov, vare nødsagede til at underkaste sig en vis Disciplin for derigjennem at opnaa det, de ellers ikke kunde opnaa. Der er en anden Misforstaaelse, hvorfor denne Valgmaade oftere er udsat. Man tror, at det er at vende op og ned paa Forholdet og at give Mindretallet en Ret, som Flerallet har haft og bør have. Jeg tror ikke, jeg behøver at sige videre til Gjendrivelse af denne Misforstaaelse. Jeg tror, at man her er paa det Rene med, at det er en Misforstaaelse. Flerallet vedbliver at være Fleral, hvad enten man bruger den ene eller den anden Valgmaade, og det er en stor Feil, naar man har kaldet Forholdstælvalgmaaden for en Mindretælvalgmaade. Det er i Virkeligheden en Flerstælvalgmaade, men der er den Forstjæl, at det er ikke absolut en Flerstælvalgmaade. I det Exempel, jeg før tog, hvor der var 8,000 Valgere, af hvilke de 4,004 faldt paa een Side, ville disse 4,004, altsaa 4 over Halvdelen, have det i deres Magt at sætte alle deres ind. Det forekommer mig uheldigt. Det forekommer mig at være billigt og retfærdigt, at Mindretallet faaer Ret til at deltage i Raadslagningen. Jeg tror, at det er den rette demokratiske Grundætning. Flerallet skal afgjøre, beslutte, tage endelig Bestemmelse, men saa længe Afgjørelsen ikke er truffen, Beslutningen ikke falben, skal Mindretallet have Lov til at deltage i Raadslagningen. Det er det, som bevirkes ved Forholdstælvalgmaaden. Det er ganske vist, at der er Fleral, der ikke optræder i den Grad ene-vældig, men indrømme Mindretallets Afgang. Jeg vil blot pege paa det høie Landssting, hvor Forholdstælvalgmaaden saa godt som aldrig bruges. Det er mig ikke bekendt, at Landsstinget har valgt Udvalg ved Forholdstælvalg, uagtet

det staaer i Forretningsordenen. Ikke desto mindre aabnes der Mindretallets Afgang til at blive repræsenterede i Udvalgene; men der er den store Forstjæl, som vel maa mærkes, at denne Afgang faaer Mindretallet kun som Naade, hvormod de ved Forholdstælvalgmaaden faaer den som Ret. Jeg haaber derfor, at det Skridt, jeg ved denne Leilighed har povet, uagtet jeg ganske vist har udsat mig for det Ubehagelige ved at mistjendes, i sine ydre Følger ikke skal være spildt.

Berg: Der sidde flere Medlemmer i dette Thing, som ogsaa ere Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn. Jeg skulde ønske at høre deres Mening om en Sag af denne Beskaffenhed, og i Mangel af disse Medlemmers Udtalelser vilde jeg sætte Pris paa at høre Medlemmer fra Kjøbenhavn udtale sig. Ganske vist er jeg ikke enig med den høitærede Indenrigsminister i, at der er Sider ved denne Sag, som nærmere høre hjemme andetsteds end i en af den lovgivende Forsamlings Afdelinger, thi jeg tror, at Spørgsmaal af den Natur ligger det os saa nær som nogen Anden at overveie; men jeg vil indrømme, at det vil have sex Interesse at høre Udtalelser af Medlemmer om Sagen, som den, saa at sige, mere daglig vedrører. Jeg skal af flere Grunde ikke komme ind paa Lovforslaget, men jeg skal holde mig til Titlen, og den, kan jeg forstaa, gaar ud paa, at vi skulle have indført Forholdstælvalgmaaden ved Valget af Borgerrepræsentanter her i Kjøbenhavn. Det Spørgsmaal har været drøftet tidligere, ogsaa i Forbindelse med andre Spørgsmaal vedrørende Forbedring af Valgmaaden til den kjøbenhavnske Borgerrepræsentation, og jeg tror, at det ikke er et ubetimeligt Spørgsmaal. Jeg antager i Grunden, at et saadant Forslag som dette, var en Sag — jeg mener med Hensyn til Principet — der var saa praktisk rigtig i det Hele, at man fra alle Sider, baade fra høire og venstre Side, kunde gaa ind paa at forene sig om at faae denne Tanke realiseret. Lad være, at det kan være behageligt til en vis Tid, at en vis Side i en Kommune kan have ikke blot Overvægten, men ogsaa alene føre Ordet, idet det saa kan være lettere at faae Sagerne til at gaa uden altfor meget Bryderi af Oppositionen; men hvemt borger for, at der ikke kan ske Omslag i en saadan Kommune, hvor Stemningen temmelig pludselig, i Løbet af nogle saa Aar, kan gaa over i modsat Retning? Jeg tror, at disse pludselige Overgange ere ikke heldige, hvad enten det saa er den ene eller den anden Side af Mindretallet, der skydes ud. Jeg tror derfor, at den rolige Udvikling kræver, at man i Tide faaer Ventiler; selv om de kun ere af 3 Tommers Lysning, som der før var Tale om ved Loven om Dampkedlerne, saa ere de dog Ventiler, Dampprør, hvor-